

Povzetek projekta odobrenega v okviru 1. roka Javnega razpisa programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Madžarska v obdobju 2014-2020

Navedeni projekt je bil potrjen na 2. zasedanju Odboru za spremljanje Interreg V-A Slovenija-Madžarska (25. in 26. maj 2016). Z njim je bila podpisana pogodba o sofinanciranju iz sredstev ESRR. Povzetek projekta je bil pripravljen s strani prijaviteljev v okviru oddanih projektnih vlog.

Prednostna os 1 – PRIVLAČNA REGIJA (Ohranjanje, varstvo, promocija ter razvoj naravne in kulturne dediščine):

AKRONIM PROJEKTA: Green Exercise (882.321,27 EUR ESRR)

Vodilni partner: Órségi Nemzeti Park Igazgatóság

Projektni partnerji: Javni zavod Krajinski Park Goričko, Center za zdravje in razvoj Murska Sobota, Občina Moravske Toplice, Občina Šalovci, Szlovén Vidék Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft., Szakonyfalu Község Önkormányzata, Alsószölnök Község Önkormányzata.

Povzetek projekta: Projekt si prizadeva za skupno promocijo obstoječe čezmejne kulturne in naravne turistične ponudbe slovensko-madžarskega obmejnega prostora, ter to dopolnjuje s posebnim poudarkom na zdravem življenjskem slogu, trajnostnem in okolju prijaznem načinu prevoza (predvsem kolesarjenje). Načrtuje oblikovanje »zelenih parkov« na obeh straneh meje in sicer na devetih lokacijah, kjer bomo predstavili naslednje tematike: naravno okolje, zavarovane naravne vrednote, trajnostno kmetijstvo, promet, zdrav način življenja in gibanja. Za doseganje tega se bodo povezali obstoječi kulturni in naravni turistični elemente z razvojnimi elementi, ki so načrtovani v okviru projekta s pomočjo kolesarskih in pohodniških poti. Širitev storitvene ponudbe obiskovalnih centrov se bo dosegla z razvojem atrakcij, ki so povezane z naravnimi vrednotami, ljudskimi tradicijami ter z razvojem nastanitvenih kapacitet. Cilj projekta je podaljšati čas bivanja obiskovalcev v območju sodelovanja. Načrtovani so izobraževalni program za kolesarske vodnike na čezmejni ravni, z enotnim pristopom in metodologijo, ki se bo izvajal v slovenskem in madžarskem jeziku, jezikovno usposabljanje, naravne vrednote, izpopolnjevanje znanja s področja kulturne dediščine, skupno razkrivanje poti, ki bodo označene v okviru projekta. V okviru projekta na obeh straneh meje se bodo organizirale delavnice na tematiko: narava, zdrav način življenja, gospodarjenje itd. Na kolesarskih poteh, ki bodo v okviru projekta razvite, bodo organizirane brezplačne vodene ture za lokalne prebivalce, za potencialne sodelujoče partnerje ter turiste. Glavni rezultati projekta: zeleni parki – 9, turistični produkti – 5, turistični paketi – 5, kolesarska počivališča – 2, kolesarske poti – 5, skupno usposabljanje kolesarskih vodnikov, delavnice na temo: naravoslovje, zdrav način življenja, ekološko kmetovanje – 10, namestitvev – 1, predstavitvene ture - izleti – 5.

Povzetki projektov odobrenih v okviru 2. roka Javnega razpisa programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Madžarska v obdobju 2014-2020

Navedeni projekti so bili potrjeni na 4. zasedanju Odboru za spremljanje Interreg V-A Slovenija Madžarska (16. januar 2017). Z nekaterimi izmed njih so bile podpisane pogodbe o sofinanciranju iz sredstev ESRR. Povzetki projektov so bili pripravljene s strani prijaviteljev v okviru oddanih projektnih vlog.

Prednostna os 1 – PRIVLAČNA REGIJA (Ohranjanje, varstvo, promocija ter razvoj naravne in kulturne dediščine):

AKRONIM PROJEKTA: GO IN NATURE (939 065,87 EUR ESRR)

Vodilni partner: Mestna občina Murska Sobota

Projektni partnerji: Zveza tabornikov Pomurja, Zalaerdő Erdészeti Zártkörűen Működő Részvénytársaság, Holnapocska Közhasznú Nonprofit Kft., Csesztreg Község Önkormányzata

Povzetek projekta: V programskem območju obstaja precejšen delež zaščiteneh območij narave oz. naravnih vrednot – tudi v obliki krajinskih parkov, narodnih parkov ipd. Veliko jih ščiti raznovrstnost biodiverzitete na relativno majhnih območjih in lahko ponudijo odlično možnost enkratnega doživetja narave za obiskovalce. Majhne razdalje med temi območji omogočajo obiskovalcem, da razdalje med njimi premagajo na trajnostni način - peš, s kolesom ali z vlakom oz. javnim prevozom. Veliko teh območij je medsebojno že povezanih s kolesarskimi in pohodniškimi trasami. V skladu z vlogo ohranjanja naravnega okolja in biodiverzitete mora biti tudi (turistična) infrastruktura v teh območjih ustrezna – naravi prijazna, ekološko sprejemljiva in ponujati najboljše prakse trajnostnega bivanja. To še posebej velja za prenočišča, ki naj ponujajo čim bolj pristno povezanost z naravo, kar v najboljši meri ponujajo kampi s prilagojenimi prenočitvenimi zmogljivostmi. V regiji in njenih zavarovanih območjih, posebej v Sloveniji, pa tudi na Madžarskem, ustreznih in s temi principi usklajenih turističnih namestitev ter infrastrukture ni veliko. Verjamemo tudi, da bosta ta enkratna izkušnja in doživetje narave na pristen način vplivala na razumevanje obiskovalcev o pomenu narave in zaščiti biodiverzitete v naravnih okoljih. S projektom bomo vzpostavili mrežo naravi prijazne turistične infrastrukture v zavarovanih območjih narave v projektni regiji v obliki eko kampov ter dodatne infrastrukture, ki ponuja edinstveno doživljanje narave in biodiverzitete na teh območjih. S tem bomo pritegnili obiskovalce, ki jih tovrstno pristno in doživeto spoznavanje narave v enkratnosti pojavljanja posebej privlači. Pomembno je pripraviti različne pakete za različne tipe obiskovalcev. S projektom želimo tem obiskovalcem ponuditi enkratnost doživetja narave v regiji na inovativen in nov način.

AKRONIM PROJEKTA: ESCAPE (820 996,02 EUR ESRR)

Vodilni partner: Občina Apače

Projektni partnerji: Szentgotthárd Város Önkormányzata, Občina Sveta Ana, Rába-vidéki Szlovén Kulturális és Turisztikai Egyesület Orfalu, Občina Sveti Andraž v Slov, Óriszentpéter Város Önkormányzata, Univerza v Mariboru, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, Občina Lenart, Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne

Povzetek projekta: V Podravju, Pomurju in regiji Vas obstajajo številni elementi naravne in kulturne dediščine, ki so popolnoma spregledani. Gre za samostojne, nepovezane točke, pogosto težko dostopne in neurejene. S projektom ESCAPE rešujemo ta teritorialni izziv - oplemenitili bomo 81 točk strpnosti (z atraktivnimi opisi v brezplačni digitalni bazi in ambientalno ureditvijo) in jih trajnostno povezali v 5 atraktivnih čezmejnih turističnih produktov (pobegov). Pobegi bodo privlačni za vse profile turistov, željnih doživetij, raziskovanja in učenja. Splošni cilj projekta je z diverzifikacijo ponudbe oplemenititi turistični tok iz magnetov in zmanjšati ozemeljsko neskladje. S sistemskim integriranim pristopom želimo spremeniti manj vidne potenciale v edinstvene turistične destinacije. Sprememba logike interveniranja se nanaša na povpraševanje turistov, ki danes zaznajo le privlačnost magnetov, po zaključku projekta pa bodo imeli željo po raziskovanju predmetnega podeželja. Novi doživljajski produkti bodo povezani s tematiko strpnosti (do beguncev, izseljencev, različnih ver, depriviligiranih skupin). Realiziranih bo 3.000 nočitev, 10.000 obiskov podprtih spomenikov/znamenitosti in 310 sodelujočih na interpretativnih in izobraževalnih dogodkih. Na osnovi aktivnosti projektnih partnerjev bodo imeli koristi predvsem turisti in lokalno prebivalstvo. čezmejno sodelovanje je nujno, ker so na predmetnem območju identificirane istovrstne značilnosti in pomanjkljivosti v segmentu turizma. Samo z nacionalnim pristopom bi ostali turistični produkti okrnjeni in nepovezani, finančni vložek pa bi bil bistveno višji. Inovativnost izhaja iz koncepta oplemenitjenja tradicionalne dediščine z modernimi vsebinami preko trendovske digitalne komunikacije – aplikacije in QR kod. Nujni pogoj za izvedbo ambicioznega projekta je široko partnerstvo komplementarnih deležnikov, ki pokrivajo vse strateške vloge.

AKRONIM PROJEKTA: IronCurtainCycling (1 949 409,55 EUR ESRR)

Vodilni partner: Zala Megyei Önkormányzat

Projektni partnerji: Znanstveno raziskovalni središče Bistra Ptuj, Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota, Vas Megyei Önkormányzati Hivatal, Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft., Občina Lendava, NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zártkörűen működő Részvénytársaság

Povzetek projekta: Po svetovnih vojnah je železna zavesa za desetletja razdelila slovensko-madžarsko obmejno območje, ki je bilo prej enotna geografska in etnografska pokrajina. Nekdanji stiki so izumrli, majhna naselja so pričela družbeno in gospodarsko pešati. Danosti mejne regije ponujajo kolesarskemu turizmu dobre možnosti, lahko bo točka preloma tega ruralnega območja. Temu cilju je služilo več projektov, toda celotno območje pokrivajoča, povezana in označena mreža kolesarskih poti in na njej sloneč, kolesarjem prijazen kompleksen krog storitev ni nastal. Ob prepoznavanju te vrzeli se pod vodstvom VP ZMÖ in sodelovanjem 4 HU in 3 SI partnerjev izvaja ta kompleksen projekt (v območju Lentija, Letenya, Óriszentpétra, Monoštra, Murske Sobote, Ptuja, Ormoža, Ljutomera, Lendave). Naš cilj je povezati v sistem lokalne in mikroregijske poti, ki se priključujejo na cesto EV13, kot glavno os v smeri S-J, ter s kolesarjem prijaznimi storitvami in dopolnilno ponudbo vzpostaviti povezano CBC kolesarsko destinacijo, obmejno območje pa integrirati v mednarodni sistem EV. Glavne dejavnosti: Postavljanje kažipotov priključujočih se območnih mrež in spominskih točk železne zavesne na SI-HU odseku ceste EV13; Izoblikovanje nove možnosti prestopanja meje s cesto, po kateri je dovoljeno kolesariti; Bogatitev kolesarjem prijazne ponudbe: kolesarska središča. e-polnilne točke, kolesarjem prijazne nočitve, skupne karte in mobilne aplikacije, tematske poti in turistični paketi; Izoblikovanje spominskega mesta železne zavesne; Dogodki za prenos znanja, oblikovanje zavesti (npr. delavnice, kažipoti »kolesarjem prijaznih ponudnikov storitev« in menedžmenta obiskov); Prireditve (npr. kolesarski festival ICC Day, družinski dan Green Belt, konferenca EV13); Druge promocijske dejavnosti (npr. zbiranje pečatov ICC, online kampanje, spominki z logotipi). S tem projekt bistveno prispeva k diverzifikaciji turistične ponudbe čezmejnega prostora, izoblikovanju trajnostnih, dejansko skupnih turističnih storitev.

AKRONIM PROJEKTA: Guide2Visit (1 715 929,45 EUR ESRR)

Vodilni partner: Vas Megyei Önkormányzati Hivatal

Projektni partnerji: Zala Megyei Önkormányzat, Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota, Zavod za turizem in razvoj Lendava, Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj, NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő zártkörűen működő Részvénytársaság

Povzetek projekta: Projekt želi iz turističnega vidika perifernega slovensko-madžarskega obmejnega območja (na madžarski strani pb. 30 km pas (predvsem pokrajine: Porabje, Őrség, Göcsej, Hetés), na slovenski strani pa podeželske, iz turističnega vidika periferne pokrajine območja Lendave, Murske Sobote in Ptuja) vključiti v turistično ponudbo, in sicer z vzpostavitvijo kompleksnega sistema usmerjenja obiskovalcev, s turistično promocijo ter z zagotovitvijo fizične prehodnosti obmejnega območja.

To območje se ne pojavi kot enotna, skupna turistična destinacija, torej je obiskanost območja in število nočitev nizko.

Torej je obsežen cilj projekta, da se to območje pozicionira, promovira in prodaja kot privlačno turistično destinacijo. Poleg tega pa je še cilj predstavitev specifičnih stavbarskih, ljudskih in naravnih vrednot posameznih pokrajin, ki sestavljajo skupno destinacijo. Razen tega želi projekt podpirati to, da se posamično manjše danosti razvijejo v enotno atrakcijo, v kompleksen produkt. To bi postalo bolj učinkovito z delovanjem sistema, ki bi usmerjal obiskovalce in bi bil sestavljen iz več elementov.

Glavna izhodišča projekta: vzpostavitev kompleksnega sistema, ki bi usmerjal obiskovalce; turistična promocija na programskem območju projekta ter zagotovitev primerne cestne povezave obmejnega območja, bodo predvsem koristne lokalnim turističnim ponudnikom turistično manj razvitih območij, tja prihajajočim turistom in lokalnim prebivalcem. Vse to ne moremo zagotoviti le z lokalno ponudbo, samo na eni strani meje, ampak le s povezavo slovensko-madžarske ponudbe atrakcij in s skupnim nastopom. Projekt gradi na izoblikovanem, sodelovalnem partnerstvu. Skozi kompleksni sistem, ki bi usmerjal obiskovalce in uporablja inovativno rešitev, lahko pričakujemo dolgoročne in vzdrževalne družbene in gospodarske vplive na območju.

Povzetki projektov odobrenih v okviru 3. roka Javnega razpisa programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Madžarska v obdobju 2014-2020

Navedeni projekti so bili potrjeni na 5. zasedanju Odboru za spremljanje Interreg V-A Slovenija Madžarska (5-6. julij 2017). S temi projekti še niso bile podpisane pogodbe o sofinanciranju iz sredstev ESRR. Povzetki projektov so bili pripravljene s strani prijaviteljev v okviru oddanih projektnih vlog.

Prednostna os 1 – PRIVLAČNA REGIJA (Ohranjanje, varstvo, promocija ter razvoj naravne in kulturne dediščine):

AKRONIM PROJEKTA: TELE-KA-LAND (399.315,12 EUR ESRR)

Vodilni partner: Nagyrécse Község Önkormányzata

Projektni partnerji: Magyarszerdahely Község Önkormányzata, Turistično-Informativni center Moravske Toplice, Zavod za okolje in turizem Dobrovnik, Pannon Egyetem

Povzetek projekta: V naseljih območja je značilna kmetijska dejavnost – v treh partnerskih naseljih iščejo možnost za trajnostni razvoj. Po našem mnenju se na področju nekaterih turističnih storitev, posebej glede programov za družine z malimi otroki kaže pomanjkanje. V številnih primerih je ponudba nekoordinirana, sistem trženja ni dovolj razvit. Potrebno je, da so produkti privlačni na večjih območjih, s tem se za turiste zagotovi večdnevno bivanje. Na te sestavljene izzive je reagiral projekt s tem, da bomo izkoristili rezultate turističnih razvojev prejšnjega projekta partnerjev- 5 Poštne kočije in razvili v obmejni regiji manjkajoči turistični produkt. Vzpostavili bomo TELE-KA-LAND mrežo Pravljičnih parkov, posledično temu bo regija bolj vabljiva različnim generacijam, na drugi strani pa bomo izkoristili znanja univerze Pannon in v 4 partnerskih naseljih razvili ter uresničili 1-1 prireditev, ki temelji na Pravljičnem parku in lokalnih tradicijah.

Pomembni element projekta je, da bomo z namenom doseganja naših ciljev izvajali marketinško dejavnost na različnih ravneh, dejavnost bo izvajal turistični destinacijski menedžment, ki ga bomo ustanovili. Naloga te organizacije bo, da sporočila v zvezi z novim produktom posreduje potencialnim zainteresiranim. Dejavnost bomo izvajali z najnovejšimi komunikacijskimi sredstvi. O produktu bo izdelana mobilna aplikacija, facebook PPC kampanja, Google AdWords search in display kampanja, uporabljali bomo tudi tradicionalna marketinška orodja.

Med delovnimi sklopi načrtujemo za ponudnike storitev tudi usposabljanja, ki manjkajo v območju. S sodelovanjem univerze Pannon bomo organizirali tri usposabljanja : orodja za elektronsko trženje, za vodnike konjeniških tur (OKJ) ter usposabljanje animatorjev.

Strukturna izvedba dejavnosti kaže v eno smer: z novim produktom več gostov, privabiti jih v območje za daljši čas in jim zagotoviti storitve na visoki ravni.

AKRONIM PROJEKTA: MURA RÁBA TOUR (674.566,80 EUR ESRR)

Vodilni partner: HI-FI Videostudio d.o.o.

Projektni partnerji: KOCLJEVINA - zavod za usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb, Občina Šalovci, Szentgotthárd és Térsége Turisztikai Egyesület, Csörötnek Község Önkormányzata, Orfalu Községi Önkormányzat

Povzetek projekta: Projekt prinaša celovito in trajno spremembo v turizmu – za ponudnike in uporabnike. Če je železna zavesa nekoč razdvajala, turizem pa preprečevala, bo projekt vse to ne le oživil, ampak postavil na nove temelje. Voda iz Mure sicer ne bo tekla v Rabo in obratno, a na novi čezmejni vodni poti bodo ljubitelji ene uživali v obeh, v raftih in kanujih. Med rekama bodo spoznali poti in skrivnosti upornikov Krucev in zgodovino graničarjev v novi muzejski zbirki postavljeni v obnovljeni stražnici v Čepincih. Ob nekdanji železni zavesi, ki je osnova za nove poti, se bodo sprehajali, jezdili in se zapeljali s konjsko vprego. In vmes prenočili pri katerem od lokalnih ponudnikov ali v kampu ob Rabi, ki ga bomo obnovili. Projekt bo združil nepovezane, nemotivirane in slabše usposobljene ponudnike območja, kjer se je nekoč svet končal, zato so naravni in kulturni potenciali ostali neizkoriščeni, brez promocije in posledično slabe turistične ponudbe z nizkimi prihodki. In da bi se za koga zdaj svet tu lahko tudi začel, bomo ponudnike, ki jih bomo pritegnili in povezali v čezmejno mrežo ter usposobili za sodobno turistično dejavnost, pripravili celovit turistični produkt (TP) Mura Raba tour s 4 programi: vodni, konjeniški, pohodni in kulturni turizem. Za implementacijo TP bomo uporabili ustrezne trženjske poti, (prodajniki in posredniki) ter orodja (sistem ugodnosti), ki bodo omogočila, da bomo lahko uspešno dostopali do ciljnih skupin. Zato se nas je združilo 6 PP, ki podobno gledamo na razvoj turizma in lahko s skupnimi močmi projekt uspešno izpeljemo. S projektom bomo trajno spremenili turistični zemljevid med Muro in Rabo, povezana ponudba številnih možnosti bo območju na obeh straneh mej omogočila številne raznovrstne aranžmaje in kombinacije, od eno- do večdnevnega preživljanja prostega časa, ter celovito doživetje čezmejne regije z edinstveno lokalno turistično ponudbo. Z uveljavitvijo novega TP bodo pridobili vsi, turistične organizacije, ponudniki, prebivalci, turisti.

AKRONIM PROJEKTA: HORSE BASED TOURISM - HBT (695.848,25 EUR ESRR) s projektom še ni bila podpisana pogodba o sofinanciranju

Vodilni partner: Zavod nazaj na konja, Zavod za razvoj, raziskave in izobraževanje v konjeništvu in na področju aktivnosti in terapije s pomočjo konja

Projektni partnerji: Raziskovalno izobraževalno središče Dvorec Rakičan, Pannon Egyetem, Helikon Kastélymúzeum Közhasznú Nonprofit Kft.

Povzetek projekta: Projekt neposredno odgovarja izzivu programskega območja, saj je njegov osrednji cilj ustvarjanje privlačne čezmejne turistične destinacije z visoko kvalitetno in prepoznavno ponudbo, ki vabi turiste, da se podajo iz obstoječih turističnih magnetov in v skladu z novo razvitim konceptom »Horse Based Turizma - HBT« preko inovativnih programov doživetij odkrivajo naravno in kulturno dediščino čezmejne regije.

Koncept HBT doživetij, nova smer v turizmu, ima velik razvojni potencial, saj je - v nasprotju s klasičnim konjeniškim turizmom - privlačen in primeren za široko ciljno skupino turistov (otroke, družine, večje zaključene skupine, osebe s posebnimi potrebami, »incentive« in »team building« programi itd.). V projektu bodo razviti in testirani tudi trije novi različni modeli sodobne »kočije 21.stoletja«, ki bodo inovativni tudi v svetovnem merilu. HBT doživetja popestrijo in podaljšujejo čas bivanja, spodbujajo obisk manj razvitih ruralnih območij ter ponudijo nove nočitvene destinacije (Horse glamping park).

Čezmejno sodelovanje je v tem projektu ključnega pomena, saj vsak partner doprinese potrebne komplementarne vire, znanje, kompetence in izkušnje za uresničevanje inovativnih dosežkov.

Stimulativno podporno okolje zagotavlja v projektu ustanovljeno regijsko interesno združenje organizacij HBT, ki bdi nad implementacijo izdelanega poslovnega modela z novo blagovno znamko in tudi v prihodnje preko organiziranih usposabljanj omogoča pridobitev know how-a ter posledično zagotavlja trajnostno rast in nadaljno povečevanje nočitev.

V projektu pričakujemo 5.000 turistov, ki jih bo svet konj prepričal s 14 novimi pilotnimi programi in produkti HBT doživetij. Turizem smo ljudje – zato bo 150 strokovnih delavcev s področja turizma in konjeništvu, ki so se usposabljali v projektu, poskrbelo, da se bodo turisti v iskanju novih prijetnih doživetij v čezmejno regijo radi in pogosto vračali.

AKRONIM PROJEKTA: GardEN (561.467,50 EUR ESRR) s projektom še ni bila podpisana pogodba o sofinanciranju

Vodilni partner: Lenti Város Önkormányzata

Projektne partnerji: Gyógyhelyünk Lenti Egészségturisztikai Közalapítvány, TIC Moravske Toplice, Občina Moravske Toplice

Povzetek projekta: Na razvojnem območju projekta GardEN, na območju med turističnima magnetoma Moravske Toplice in Lenti obstajajo številne danosti, ki v obliki razvitih izdelkov vzpostavljajo ponudbo, ki ustreza trendom sodobnega slow turizma. Trenutno turistični potencial teh drobnih čudežev ni izkoriščen, med mestoma, ki sta sama po sebi privlačna iz vidika turizma, doslej ni bilo tesnejšega sodelovanja, katerega rezultat bi bila bolj privlačna ponudba na trgu oziroma trajnostni razvoj turizma in povečanje števila obiskovalcev. Namen projekta je s pomočjo integracije trajnostne čezmejne turistične ponudbe ter razvijanjem izdelkov in storitev manj razvitih podeželskih območij oziroma vzpostavitev inovativnih turističnih programskih paketov, krepitev privlačnosti podeželskega območja med Moravskimi Toplicami in Lentijem pri čemer poseben poudarek namenja ohranjanju kulturne in naravne dediščine. Rezultat izvedenih aktivnosti bo razvoj območja na osnovi lokalnih danosti, kot so drobni čudeži, cvetje in vrtovi ter energije. V tematiki vrtov bo razvitih 5 izdelkov (dišeči in zdravilni bezeg, zdravilna ajda, norice, vilinski vrt, orhideje) in na osnovi teh paketi izdelkov. Izvedli bomo po 2 prireditvi za uvedbo 5 izdelkov in paketov, pripravili bomo zloženko s 5 vrstami nasvetov in receptov. V tematiki energije bosta vzpostavljena energijska parka v Lukačevcih in Lentiju ter kolesarska povezava med njima. Krepitev skupnega razvijanja izdelkov in sodelovanja ter zagotavljanje trajnosti bomo dosegli z mreženjem ponudnikov storitev, z njihovim aktivnim vključevanjem v izvedbo, s praktičnimi predstavitvami in metodološkimi gradivi. Novost iz teritorialnega vidika pomeni sodelovanje med naseljema, iz vsebinskega vidika pa pristop sodobnega življenjskega sloga oz. holistični pristop, ki gradi na danostih območja in se dopolnjuje s tematikami, ki doslej niso bile razvite.

Povzetki projektov odobrenih v okviru 4. roka Javnega razpisa programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Madžarska v obdobju 2014-2020

Navedeni projekti so bili potrjeni na 6. zasedanju Odboru za spremljanje Interreg V-A Slovenija Madžarska (23. marca 2018). S temi projekti še niso bile podpisane pogodbe o sofinanciranju iz sredstev ESRR. Povzetki projektov so bili pripravljene s strani prijaviteljev v okviru oddanih projektnih vlog.

Prednostna os 1 – PRIVLAČNA REGIJA (Ohranjanje, varstvo, promocija ter razvoj naravne in kulturne dediščine):

AKRONIM PROJEKTA: ETHOS LAND (923 268,64 EUR ESRR) s projektom še ni bila podpisana pogodba o sofinanciranju

Vodilni partner: Szlovén Vidék Közhasznú Nonprofit Kft

Projektni partnerji: Zavod Marianum Veržej – Center Duo, Szakonyfalu Község Önkormányzata, Makrobios Panonija so.p., Permakulturni center za boljšo kvaliteto življenja in za pot k samozadostnosti, Lucova, Együtt sikeresováért egyesület, Zavod za socialni razvoj Murska Sobota, so.p., A Nap Harmata Közhasznú Alapítvány

Povzetek projekta: Etični turizem je oblika razvoja turizma, ki zagotavlja gospodarski in družbeni razvoj ob hkratnem varovanju okolja, torej vključuje okoljske, gospodarske in socialne vidike. Etični turizem zadovoljuje potrebe sedanjih generacij, ne da bi ogrozil možnosti prihodnjih generacij. Je priložnost za krepitev lokalnega gospodarstva, ustvarjanje novih delovnih mest, angažiranje posameznikov iz različnih ciljnih skupin ter pot do postopnega zmanjšanja razvojnega zaostanka obmejnih regij. To je oblika turizma, ki zagotavlja, da finančni učinki turizma ostanejo v regiji, katero so turisti obiskali. V nasprotju s "kapitalskim" turizmom, kjer se profit prelije k investitorju, vsi eksterni stroški pa ostanejo pri domačinih. Etični turizem želi sliko obrniti: turisti bodo dobili dostojne produkte in storitve za svoj denar ter bodo istočasno vedeli, da so s porabljenim denarjem prispevali k boljšemu življenju lokalnega prebivalstva. V okviru projekta bomo ustvarili ali prenovili in opremili več turističnih objektov, namenjenih osveščenim (etičnim) turistom – kolesarjem, pohodnikom, kot tudi skupinam otrok, skupinam, ki se ukvarjajo z osebno rastjo,...itd. V razvoj kapacitet bodo vključene ranljive ciljne skupine, ljudi bomo učili novih znanj in veščin, kar jim bo omogočilo več možnosti za zaposlitev. Projekt smo zasnovali na vključevanju in povezovanju etičnih in družbeno odgovornih lokalnih ponudnikov z obeh strani meje z namenom skupnega nastopa na trgu. Majhnost posameznega ponudnika ne doseže zelene ciljne skupine, skupni nastop ponudnikov pa lahko ustvari prepoznavnost regije in etične oblike turizma. Regijo in destinacijo bomo oglaševali ciljno, tam kjer verjamemo, da se nahajajo ozaveščeni turisti.

AKRONIM PROJEKTA: Szőlőhegyi Piknik / Piknik v vinogradu (231 364,96 EUR ESRR) s projektom še ni bila podpisana pogodba o sofinanciranju

Vodilni partner: Zalai Borút Egyesület

Projektne partnerji: Zavod za okolje in turizem Dobrovnik, Zalakarosi Turisztikai Nonprofit Kft.

Povzetek projekta: Vinogradniška in vinska kultura je značilna za celotno programsko območje, ki je zaradi ugodnega vpliva večjega povpraševanja dosegla visoko raven. Kulturna dediščina, skupna zgodovinska in verska preteklost kažejo veliko skupnega z dediščino pomembnih spomenikov, spominskih krajev in zgodovinskih osebnosti. Naravna bogastva ob rekah imajo poseben pomen, termalne vode so poleg njihove uporabe v kmetijstvu pomembne za bogato ponudbo zdravstvenega turizma. Vse te kapacitete se lahko vključijo v razvoj ponudbe vinskega turizma. Glavni namen projekta Piknik v vinogradu z vključitvijo zahtevnih, kakovostnih turističnih storitev, je izoblikovati inovativni, trajnostni, čezmejni, integriran in celovit vinsko turistični produkt na osnovi obstoječe turistične infrastrukture, ki zajema naravne in kulturne vrednote. Z vključevanjem turističnih magnetov (Moravske Toplice, Lendva, Hévíz, Keszthely, Lenti, Zalakaros, Kehidakustány) in v sodelovanju s ponudniki turističnih storitev bomo z učinkoviti marketinško dejavnostjo in s pospeševanjem trženja prispevali k povečanju števila turistov in k podaljšanju časa, ki ga bodo le-ti prebili na programskem območju.

Projekt ne bo zajel celotnega programskega območja, ampak pokriva območje županije Zala in centra občine Dobrovnik v Sloveniji. Dejavnosti se bodo uresničevale v vinarskih žariščih programskega območja, v manj razvitih podeželskih območjih, v naseljih zalskega vinogradniškega območja in v občini Dobrovnik. Obstoječa vinsko turistična ponudba, razen nekaterih izjem, je na projektnem območju prisotna razpršeno. Da bi ustvarili celovit, integriran produkt, je nujno potrebno sodelovanje s ponudniki storitev. Koordinacija projektnih partnerjev med člani neposredne ciljne skupine (ki ponujajo storitve kot podjetniki) prispeva k ustvarjanju novih vinsko turističnih produktov in k povečanju privlačnosti območja.